

De Bonkelaar

Nummer 52

Tiel, september 2017

Beste molenaars,

MEDEDELINGEN VANUIT HET BESTUUR

De meeste van ons zullen de vakantie er wel op hebben zitten, dus wat dat betreft kan het nieuwe molenseizoen 2017/2018 weer beginnen. En het eerste wat in het nieuwe Gelderse molenseizoen verschijnt is deze Bonkelaar. Hierin kunnen jullie weer lezen welke activiteiten er vanuit de afdeling Gelderland georganiseerd worden en op welke data en waar deze plaatsvinden.

De eerste activiteit voor ons molenaars is de Open Monumentendag van zaterdag 9 september a.s. welke dit jaar het thema: "boeren, burgers en buitenlui" meegekregen heeft. Voor ons als molenaars de mogelijkheid om aan de inwoners van Gelderland te kunnen laten zien wat in vroeger tijden (en bij enkele malende molens nu nog) de onderlinge economische en culturele relaties tussen mensen was. Bijvoorbeeld bij korenmolens de relatie tussen boer, molenaar en bakker, bij poldermolens de relatie tussen heemraadschap, molenaar en boer en bij oliemolens de relatie tussen boer, molenaar en schilder (lijnolie) of boer (koeken), enz.

Op de contactavond van 5 april j.l. op molen De Hoop te Harderwijk werden we door het gastgevend team onder leiding van Joop Kruizinga welkom geheten met een kopje koffie/thee met lekkere koek erbij. De avond werd geopend met een bezoek aan de Molen zelf en aan de tentoonstelling van de Harderwijkse destilleerderij Hulsink op de eerste zolder van de molen. Daarna volgden de laatste informatie over de gewijzigde subsidieregeling in Gelderland, werden door Gerrit Pol (voorzitter Stichting Vrienden van de Gelderse Molen (SVGM)) de (gekroonde) sabelijzerinsignes uitgereikt, werden de doelstellingen en werkzaamheden van de SVGM toegelicht en volgden de mededelingen vanuit de algemene jaarvergadering en de afdeling Gelderland zelf.

Op zaterdag 17 juni j.l. hebben wij de eerste technische dag gehouden op molen de Agneta in Ruurlo. Hier werden we ontvangen met een kopje koffie of thee en plak cake waarna een korte toespraak volgde over de molen Agneta en een film over deze houtzaagmolen. Vervolgens werden twee groepen gevormd die enerzijds aan de slag gingen met een presentatie over touw en touw splitsen zelf en anderzijds uitleg kregen en ervaren konden hoe een valbeveiliging aangebracht en gebruikt wordt. We hebben veel positieve reacties ontvangen op deze technische dag, maar we hoorde achteraf ook dat vele geslaagde molenaars dachten dat deze technische dag alleen voor leerling molenaars was, ondanks dat we in de oproep geschreven hadden "(leerling) molenaars". Jammer, want dit was zeker niet het geval, want ook al onze geslaagde molenaars (zeker die instructie geven of gastmolenaar zijn) hebben bij het voorleggen van een molenzeil te maken met de valbeveiliging. Hoe dan ook, we zullen naar alle waarschijnlijkheid meer technische dagen gaan organiseren (we moeten het als bestuur nog even evalueren) en dit doen we dan weer in de eerste helft van het volgende jaar. In de volgende Bonkelaar nummer 53, die in januari 2018 zal verschijnen, kunnen jullie hier dan meer over lezen. Wil men op de molen trouwens gebruik maken van een van de valbeveiligingssets die we binnen de afdeling Gelderland hebben, neem dan contact op met Petro van Doorne, petrovandoorne@kpnmail.nl of 06-19195460.

Draaipremie: zoals jullie in de Bonkelaar 51 hebben kunnen lezen en in het blad "De Gelderse Molen" van de SVGM, is dit jaar de draaipremieregeling in Gelderland komen te vervallen. In de nieuwe subsidieregeling voor molens wordt subsidie verstrekt voor onderhoud en het laten draaien van molens en gaat het om één vast bedrag van € 2000 per jaar. De aparte draaipremie is dan ook komen te vervallen. Wel is het zo dat er vanuit de SVGM en Molenstichting voor het Gelders Rivierengebied nog overleg was met de provincie om te kijken of we in 2017 toch nog recht zouden kunnen hebben op een draaipremie over 2016. Dit omdat we in principe door de aanpassingen in het verleden in één jaar geen draaipremie ontvangen hebben. Ondertussen is er een uitspraak geweest van de Provinciale Staten en daarin is bepaald dat dit jaar de totaal te ontvangen subsidie eenmalig verhoogd is van € 2000,- naar € 3000,- ter compensatie van de eerder misgelopen draaipremie. Dus mochten jullie moleneigenaren dit nog niet weten of hun subsidieaanvraag nog niet ingediend hebben, geef dit dan even aan hen door, zodat ze deze € 3000,- niet mislopen voor het onderhoud aan de molen.

NAJAARSEXCURSIE NAAR DE KOP VAN OVERIJSSSEL EN ZUIDWEST DRENTHE ZATERDAG 30 SEPTEMBER 2017

Onze najaarsexkursie van zaterdag 30 september a.s. brengt ons dit jaar naar de Kop van Overijssel en Zuidwest Drenthe.

Vanaf 9.00 worden we verwacht bij molen "De Passiebloem" in Zwolle. Hier zullen enige organisatorische zaken worden afgewikkeld en worden we ontvangen met koffie en wat erbij. De Passiebloem is een oliemolen die na een lange periode van verval en stilstand thans weer regelmatig wordt gebruikt. Zwolle heeft in het verleden een

aantal verffabrieken gekend en op de Passiebloem werd hiervoor de lijnolie geslagen. Bijzonder aan deze molen is het feit dat de vang bestaat uit een combinatie van een Vlaamse vang met stut. De molen wordt tevens gebruikt als theorie locatie voor de Overijsselse molenaars in opleiding.

Vanuit Zwolle vertrekken we richting Weerribben waar wij na een rit van 55 km rond 11.00 uur worden verwacht door Anton Blankvoort. Aan de Hoogeweg 3 te Kalenberg staan op korte af-

stand van elkaar een Tjasker en een Spinnenkop. Spinnenkop "De Wicher" werd door mensen van Staatsbosbeheer, onder begeleiding van een molenbouwbedrijf, in eigen beheer gebouwd. De Tjasker Kalenberg-Z is een van de eerste molens die begin jaren negentig volledig nieuw werd gebouwd. Echte liefhebbers van dit bijzondere molentype kunnen de Hoogeweg nog een eindje vervolgen, want op 4 kilometer afstand staat een tweede Tjasker Kalenberg-N aan de Hoogeweg 27. Na het bezichtigen van deze molens vertrekken we rond 11.45 uur richting Paasloo. Een ritje van zo'n 9 kilometer, waar we aan de Binnenweg 12, op het terrein van Residence Weerribben weer een bijzondere molen aantreffen. Eind 19de eeuw wilde de heer Krol, een plaatselijk landbouwer zijn landerijen bemalen. Na enig experimenteerwerk construeerde hij een bijzonder molentype, de Tonmolen. Jammer genoeg komt de molen nu niet tot zijn recht omdat hij staat op het terrein van een vergader- en vakantiecentrum. Wij worden hier rond 13.00

uur verwacht voor een kop koffie, een broodje en een soep.

Verzadigd en wel en na een rit van 20 km worden wij om 14.00 uur verwacht op de molen van Nijveen, "De Sterrenberg", Burgemeester Weimalaan 1. Deze molen is oorspronkelijk afkomstig uit Duitsland en in de jaren 70 in Nijveen herbouwd. Bijzonder aan deze molen is dat hij voorzien is van zelfzwichting en zelfkruiging d.m.v. een windroos. De molenaars willen ons hierover graag alles vertellen.

Na een ritje van 6 km worden wij om 15.00 uur verwacht op mosterdmolen De Vliet in Meppel. Molenaar Wim Pierik zal ons alles vertellen over de nog in de opbouwfase verkerende molen. De molen is gelegen aan de Sluisgracht no. 20 aan de rand van het stadscentrum. Dit betekent echter dat parkeren bij de molen vrijwel niet mogelijk is. Wellicht dat in de nabij gelegen woonwijk Koedijkslanden een plekje te vinden is. Bij goed weer kan een kleine wandeling geen kwaad. Met het bezoek aan deze molen in Meppel wilden wij deze najaarsexcursie afsluiten.

Zaterdagochtend 30 september verzamelen wij vanaf 09:00 uur in molen De Passiebloem

Zwolle. De kosten voor deelname aan deze excursie bedragen € 15,- p.p. en dit is voor koffie met wat erbij, de lunch en het "dankjewel" voor de gastgevende Overijsselse en Drentsche molenaars. Het verschuldigde bedrag kan op de 30ste september 's morgens tijdens de koffie op de Passiebloem bij Joop Kruizinga betaald worden.

Om deel te kunnen nemen aan de excursie moet je jezelf **uiterlijk 18 september a.s.** opgeven onder vermelding van je lidnummer bij Joop Kruizinga en dit kan per mail op: jhkruizinga@hetnet.nl of 06-51538738. Bij het inschrijven gelden de volgende voorwaarden: maximaal aantal deelnemers is 50 personen; bij meer opgeven dan de maximale 50 personen schuiven introducees door naar de wachtlijst en als er dan nog te

veel aanmeldingen zijn schuiven de niet-Gelderse leden door naar de wachtlijst. Bij het doorschuiven geldt altijd "wie als laatste zich aangemeld heeft, schuift als eerste door naar de wachtlijst". Oftewel ben er snel bij en geef je zo snel mogelijk op maar uiterlijk de 20ste september.

BIJENKOMST INSTRUCTEURS, STAGE MOLENAARS EN GASTMOLENAARS OP WOENSDAG 8 NOVEMBER 2017

In de opleidingsraad van zaterdag 4 november 2017 worden de laatste nieuwtjes besproken t.a.v. de opleiding tussen hoofdbestuur, afdelingsbesturen, examencommissie Hollandsche Molen en de ondersteunende diensten van het hoofdbestuur. Tijdens de bijeenkomst op woensdagavond 8 november voor onze instructeurs, stagemolenaars en gastmolenaars willen in ieder geval de mededelingen en zaken vanuit deze opleidingsraad met jullie bespreken. Ook willen we deze avond de valbeveiliging onder de aandacht brengen van onze opleiders en uitleg geven waarom men deze moet gebruiken als men leerling molenaars in het gevlucht laat werken. En natuurlijk willen we het ook nog over molens hebben en zal er een presentatie of film over molens te zien zijn. Daarom nodigen wij dan ook al onze instructeurs, stage molenaars en gastmolenaars van harte uit voor deze avond.

AANMELDEN VOOR EXAMENS

De sluitingsdatum voor het aanmelden voor de landelijke voorjaarsexamens 2018 is **1 oktober**; de toelatingsexamens hiervoor zijn eind november/begin december 2017. Aanmelden dient schriftelijk te gebeuren door middel van een verklaring van de instructeur (kan op het voorblad maalboekje geschreven worden of als aparte brief bijgesloten worden). Bij de opgave dient een **kopie** van het volledig ingevulde maalboekje (alleen de urenstaten; niet alle andere documenten zoals van bezoeken aan molen, weerwaarnemingen, enz.) inclusief het voorblad opgestuurd te worden. Aanmeldingen versturen naar Henk van der Graaf, Silostraat 10, 7101 EJ Winterswijk (of afleveren op de theorieavond in september). Denk er aan dat er aan de 30 draaiurens welke op een ander molentype of -functie gemaakt moeten worden een eis toegevoegd is, dat deze uren ook op een molen met een andere instructeur gemaakt moeten worden. Hou hier a.u.b. rekening mee en kijk voordat je jezelf opgeeft of jullie uren hier ook aan voldoen.

STORMENDJES

- Geef aan Jos Betting door op welke molen je draait als (leerling) molenaar, want wij hebben het overzicht van "op welke molen wordt door welke molenaars gedraaid" nog niet compleet. Daarom langs deze weg nogmaals het verzoek om door te geven op welke molen jullie draaien. Jos is te bereiken per mail via het mail-adres BAP@lijbrandt.nl of per telefoon op het nummer 06-22908213
- Nieuwe stagemolens binnen afdeling Gelderland: Daams Molen Vaassen

- Eind september ontvangen jullie een nieuw overzicht van de instructeurs en stagemolenaars binnen de afdeling Gelderland en deze zal dan ook te vinden zijn op de site van het Gilde.
- Adres, telefoonnummer of e-mailadres gewijzigd? Geef het door aan de ledenadministratie van het Gilde van Vrijwillige Molenaars, te weten Frans Tullemans (ledenadministratie@vrijwilligemolenaars.nl) of verander dit zelf op de website als men inlogt en naar "MijnGVM" gaat en vervolgens naar "mijn gegevens". Als afdeling gebruiken wij namelijk het (e-mail)adressenbestand van het Gilde, dus daar moet jullie e-mailadres of adres wel goed zijn, willen wij de Bonkelaar goed kunnen verzenden.
- "Help de Nooit Gedacht aan nieuwe fokken!" met deze leuke en door het symbolisch losdraaien van de eerste bouten van de huidige ernstig aangetaste fokken door Wethouder Coby Pennings van Zutphen is op 18 augustus j.l. een geldwervingsactie gestart om molen Nooit Gedacht in Warnsveld aan nieuwe fokken te helpen. Help Dirk-Jan Abelskamp en zijn collega molenaars aan nieuwe fokken en doneer bij hen op de molen of via <https://molenfonds.nl/>. Voor meer informatie over deze actie zie: <https://www.molens.nl/help-nooit-gedacht-aan-nieuwe-fokken/>

- Ook dit najaar wordt er door de Hollandsche Molen weer de Molenprijs vergeven. Dit keer zijn de Traanroeier in Oudeschild (Texel), De Hoop in Hellendoorn (Overijssel), De Kroon in Arnhem en De Volmolen in Loobeek (Limburg) genomineerd. Molen de Kroon, onze thuisbasis voor de afdeling Gelderland wil met de molenprijs de begane grond van de molen en paardenstal herinrichten en beter geschikt maken voor bezoekers en evenementen, maar ook de stelling en de molenromp worden aangepakt. Dus help onze collega's en stem op molen de Kroon! Stem via de site: <https://www.molens.nl/molenprijs-2017/> of <https://www.molens.nl/arnhem/>
- Suggesties en mededelingen voor de volgende Bonkelaar graag voor 1 januari 2018 bij ons indienen. Redactie adres: Notarisappel 73, 4007 ZC Tiel. E-mail: pe-trovandoorne@kpnmail.nl of 06-19195460.

AGENDA

• Za	09 sept. 2017	Open Monumentendag (in sommige plaatsen ook zo. 10/9)
• Wo	20 sept. 2017	theorieavond, 'De Kroon': Veiligheid*
• Za	30 sept. 2017	Najaarsexcursie Limburg, start Café-Restaurant Aan de Meule te Beek (zie oproep hiervoor)
• Zo	01 okt. 2017	sluitingsdatum opgave (toelatings)examen
• Wo	18 okt. 2017	theorieavond, 'De Kroon': Het Weer*
• Wo	08 nov. 2017	Bijeenkomst instructeurs, stage molenaars en gastmolenaars, "De Kroon"*.
• Wo	15 nov. 2017	theorieavond, 'De Kroon': Wieksystemen*
• Wo	20 dec. 2017	theorieavond, 'De Kroon': Vang*
• Wo	18 jan. 2018	eerste theorieavond in het nieuwe jaar, 'De Kroon': Kruiwerken*

* = aanvang avonden 20:00 uur